

www.pwc.is

Sveitarfélagið Árborg

Endurskoðunarskýrsla 2020

.....
Apríl 2021

pwc

Bæjarstjórn Sveitarfélagsins Árborgar

bt. Helga S. Haraldssonar, forseta bæjarstjórnar

Við höfum lokið endurskoðun okkar á ársreikningi Sveitarfélagsins Árborgar fyrir árið 2020.

Ársreikningurinn er lagður fram af stjórnendum sveitarfélagsins og á ábyrgð þeirra í samræmi við lög og reglur. Ábyrgð okkar felst í því áltí sem við látum í ljós á ársreikningnum á grundvelli endurskoðunarinnar.

Endurskoðunin var framkvæmd í samræmi við alþjóðlega endurskoðunarstaðla. Samkvæmt þeim ber okkur að skipuleggja og haga endurskoðuninni þannig að nægjanleg víska fáiast um að reikningsskilin séu án verulegra annmaraka. Endurskoðunin, sem tekur mið af mati okkar á mikilvægi einstakra þátta og áhættu, felur í sér greiningaraðgerðir, úrtakskannanir og athuganir á gögnum til að sannreyna fjárhæðir og upplýsingar sem fram koma í reikningsskilunum. Endurskoðunin felur einnig í sér athugun á þeim reikningsskilaaðferðum og matsreglum sem notaðar eru við gerð reikningsskilanna og mat á framsetningu þeirra í heild.

Í skýrslu þessari fjöllum við almennt um störf okkar við endurskoðun ársreikningsins og niðurstöður hennar. Skýrslan er einungis ætluð bæjarstjórn og bæjarstjóra og er ekki hluti af áritun okkar á ársreikninginn.

Endurskoðun byggist m.a. á góðu samstarfi við stjórnendur og starfsmenn sveitarfélagsins og veittu þau okkur alla þá aðstoð sem við óskuðum eftir og brugðust vel við ábendingum okkar. Við færum þeim okkar bestu þakkir fyrir gott samstarf.

Virðingarfyllst,

Selfossi, 26. apríl 2021

PricewaterhouseCoopers ehf.

Ólafur Gestsson

löggiltur endurskoðandi

Sveitarfélagið Árborg

PwC

Ólafur Gestsson

Lögiltur endurskoðandi

S: 840 3434

Netfang: olafur.gestsson@pwc.com

Elin Jónsdóttir

Cand.oecon.

S: 893 3435

Netfang: elin.jonsdottir@pwc.com

Afrit: Gísli Halldór Halldórsson, bæjarstjóri

apríl 2021

2

Efnisyfirlit

Sérstök
umfjöllunarefni
bls. 4

1

Áhættumat og
áherslur
bls. 8

2

Innra eftirlit og
upplýsingatækni
bls. 14

3

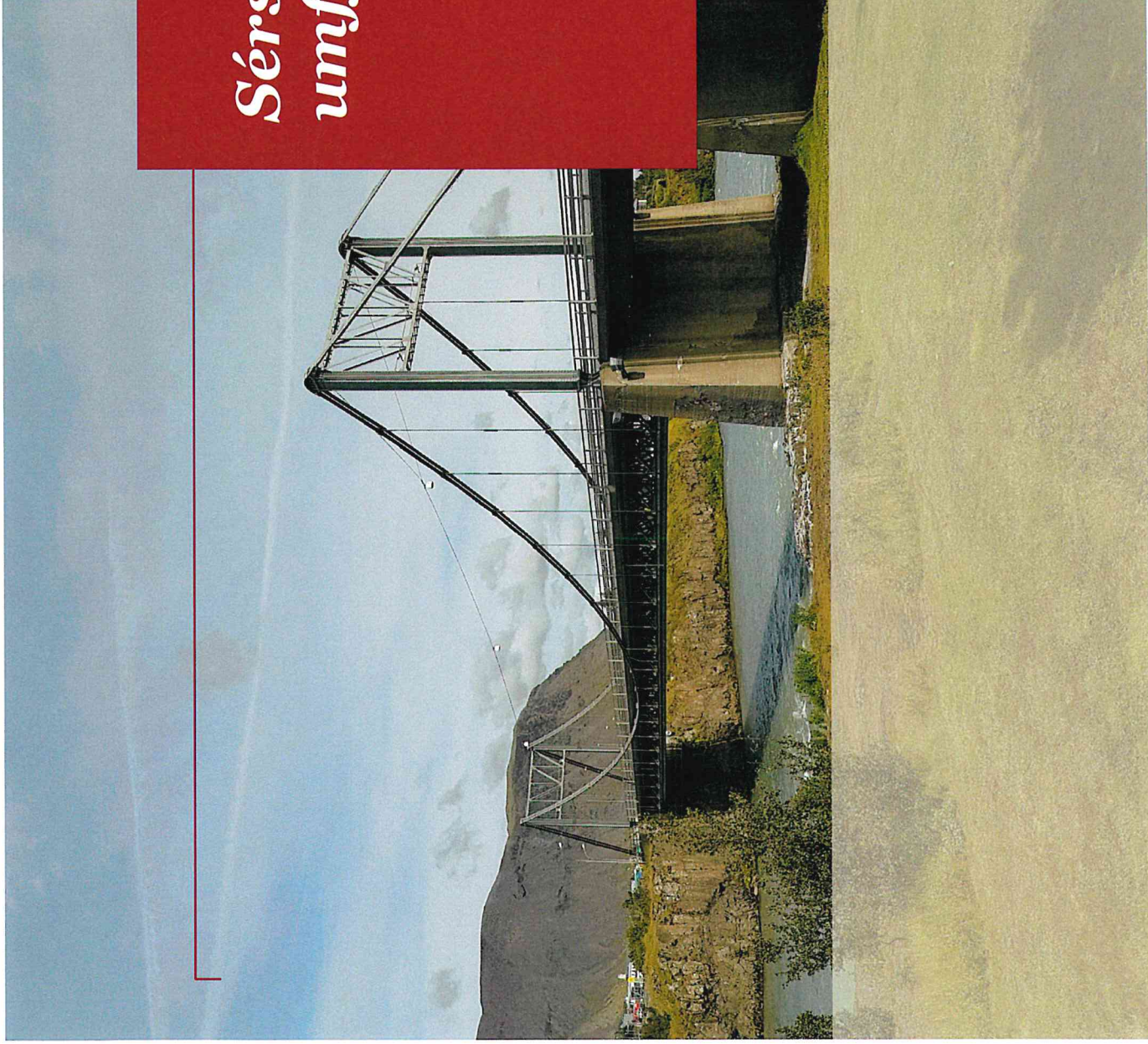
Viðaukar
bls. 17

4

Sérstök umfjöllunarefni

1

1. Sérstök umfjöllunarefni

Niðurstaða endurskoðunar

Álit okkar kemur fram í áritun okkar á ársreikning Sveitarfélagsins Árborgar og er fyrirvaralaust. Í álit okkar kemur fram: „Það er álit okkar að ársreikningur Sveitarfélagsins Árborgar gefi glögga mynd af afkomu sveitarfélagsins á árinu 2020, fjárhagsstöðu þess 31. desember 2020 og breytingu á handbæru fé á árinu 2020, í samræmi við lög um ársreikninga og settar reikningskilareglur.“

Langtímalán og fjárhagsleg staða sveitarfélagsins

Ársreikningurinn er gerður miðað við grunnforsendur um rekstrarhæfi. Við viljum fjalla hér stuttlega um nokkur atriði tengd fjárhagsstöðu sveitarfélagsins.

a. Heildarskuldur og skuldbindingar. Samkvæmt efnahagsreikningi sveitarfélagsins, A og B hluta, í árslok 2020 nema heildarskuldur og skuldbindingar 16.279,7 mkr. og hafa hækkað um 2.994,9 mkr. frá árslokum 2019.

b. Skuldaviðmið. Samkvæmt gildandi reglugerð nr. 502/2012 um fjárhagsleg viðmið og eftirlit með fjármálum sveitarfélaga þá skal tryggja að sveitarfélög séu fjárhagslega sjálfbær. Til að ná því markmiði mega heildarskuldur og skuldbindingar A- og B- hluta í reikningskilum ekki vera hærri en sem nemur 150% af reglulegum tekjum samkvæmt reikningsaðferðum sem lýst er í reglugerðinni. Skuldaviðmið A og B hluta Sveitarfélagsins Árborgar í árslok 2020 er 136,9% en var 118,3% í lok árs 2019.

c. Veltufjárhlutfall. Veltufjárhlutfall A og B hluta í árslok 2019 var 0,63 en hefur hækkað í 0,67 í árslok 2020. Veltufjárhlutfall, reiknast sem hlutfall veltufjármuna og skammtímaskulda, kennitalan sýnir hversu líklegt er að sveitarfélagið standi straum af skuldum sem þurfa að greiðast á komandi ári. Venjulega þykir eðlilegt að gera kröfu til þess að hlutfall þetta sé herra en einn, annars er hætt á að sveitarfélagið geti lent í greiðsluerfiðleikum þar sem veltufé dugir ekki fyrir skammtímaskuldum.

d. Eiginfjárhlutfall. Eiginfjárhlutfall A og B hluta er 23,1% í árslok 2020 en var 29,2% í árslok 2019.

Það er ljóst að niðurstaða rekstrar ársins 2020 er ekki góð og er neikvæður viðsnúningur frá árinu 2019 um 680 mkr. Eiginfjárhlutfall lækkar um 6,1 prósentustig og skuldahlutfall samstæðunnar hækkar. Sveitarfélagið Árborg er ört stækkandi sveitarfélag, þessi stækkun kallar á miklar fjárfestingar. Samkvæmt fjárhagsáætlun 2021-2024 er gert ráð fyrir fjárfestingum að fjárhæð 13.379 mkr. og lántökum að fjárhæð 15.970 mkr.

Mikilvægt er að stjórnendur hafi reglubundið eftirlit með fjárhagsupplýsingum og vakti fjárhagsáætlanir með reglubundnum hætti.

1. Sérstök umfjöllunarefni

Lykilatriði endurskoðunar

Þar sem Sveitarfélagið Árborg flokkast sem eining tengd almannahagsmunum vegna skráðra verðbréfa sinna ber okkur að gera grein fyrir lykilatriðum endurskoðunarinnar í áritun okkar.

Við ákvörðun á lykilatriðum endurskoðunar metum við hvaða atriði tóku mestan tíma í endurskoðunarvinnu okkar, voru flóknaust í úrvinnslu og vörððu mikilvæga liði í ársreikningnum.

Í ársreikningi Sveitarfélagsins Árborgar höfum við metið lífeyrisskuldbindingu sveitarfélagsins lykilatriði endurskoðunar og vísum við í áritun okkar varðandi endurskoðun hennar, sjá viðauka II.

Lífeyrisskuldbinding

Áfallin lífeyrisskuldbinding í árslok og breyting á henni á árinu var skoðuð með yfirferð á útreikningum frá tryggingastærðfræðingi. Heildarskuldbinding A og B hluta nam í árslok 2.223,3 mkr. Þar af 119,6 mkr. vegna Selfossveitna. Skuldbindingin hafði hækkað úr 2.091,6 mkr. eða sem nemur 131,6 mkr. en greiðslur vegna lífeyrisskuldbindinga á árinu námu 68,5 mkr.

Arður frá Vatnsveitu

Samgöngu- og sveitarstjórnarráðuneytið sendi sveitarfélögum bréf, dagsett 13. nóvember 2019 þar sem vísað er í minnisblað um –Gjaldskrá vatnsveitna og fjármagnskostnað-. Þar kemur fram að sveitarfélögum er ekki heimilt að greiða sér arð úr rekstri vatnsveitna. Í ársreikning Bæjarsjóðs A-hluta 2020 er tekjurfærður arður frá vatnsveitu að fjárhæð 77,8 mkr. Hagsmunaaðilar eru ekki sammála túlkun ráðuneytisins. Ekki liggur fyrir skýr lagaheimild fyrir sveitarfélög til tóku arðs úr vatnsveitum.

Innra eftirlit

Innra eftirlit er skilgreint sem allar þær reglur sem komið er á og aðgerðir sem bæjarstjórn eða stjórnendur viðhafa til þess að tryggja að rekstrarleg markmið eða önnur markmið í starfsemi sveitarfélagsins náist. Traust innra eftirlit einkennist af því að vera vel skilgreint, beinast að tilteknum markmiðum og vera eðlilegur þáttur í reglulegri, daglegri vinnslu á hvaða sviði sem er. Vísað er í kafla 3 hér á eftir varðandi innra eftirlit sveitarfélagsins.

Stjórnsýslukönnun

Í samræmi við 72. gr. sveitastjórnalaga nr. 138/2011 skulu endurskoðendur sveitarfélaga „kanna hvort fullnægjandi heimildir hafi verið fyrir útgjöldum og hvort almenn stjórnsýsla sveitarfélags og einstakar ákvarðanir af hálfu þess séu í samræmi við reglur um fjármál sveitarfélags, ábyrga fjármálastjórn og upplýsingaskyldu sveitarfélaga.“

Þetta var gert meðfram endurskoðuninni ásamt því að farið var sérstaklega yfir hvort bókhald, ársreikningar og fjárhagsáætlun sveitarfélagsins væri í samræmi við reglugerð nr. 1212/2015 um bókhald, fjárhagsáætlanir og ársreikninga sveitarfélaga. Við gerum engar athugasemdir við stjórnsýslu sveitarfélagsins en viljum benda á mikilvægi þess að vanda til verka við gerð fjárhagsáætlana og nýta það sem eftirlitstæki með þróun raunkostnaðar.

Einnig var farið yfir reglugerð nr. 502/2012 um fjárhagsleg viðmið og eftirlit með fjármálum sveitarfélaga. Farið var yfir skuldahlutfall og skuldaviðmið.

1. Sérstök umfjöllunarefni - staðfestingar og lagabreytingar

Staðfestingar stjórnenda

Stjórnendur munu fyrir undirritun ársreiknings undirrita sérstakt yfirlýsingabréf til að staðfesta ýmsar upplýsingar í tengslum við reikningsskílin sem erfitt er að staðfesta með öðrum hætti. Dæmi um slíkt eru ábyrgðarskuldbindingar, málaferli sem geta haft áhrif á reikningsskílin og reikningsliðir sem fylgir sérgreind áhætta varðandi mat og framsetningu í ársreikningi. Afrit af staðfestingabréfi er í viðauka I.

Óhæði

Samkvæmt siðareglum endurskoðenda og lögum um endurskoðendur okkur skylt að staðfesta við ykkur að við séum óháðir endurskoðendur gagnvart sveitarfélaginu. Við höfum með bréfi til bæjarstjóra dags. 13. nóvember 2020 staðfest að við erum óháðir endurskoðendur gagnvart Sveitarfélaginu Árborg eins og siðareglur starfsstéttarinnar og lög kveða á um. Engin breyting hefur orðið þar á til dagsins í dag.

Atburðir eftir lok reikningsskiladags Covid-19

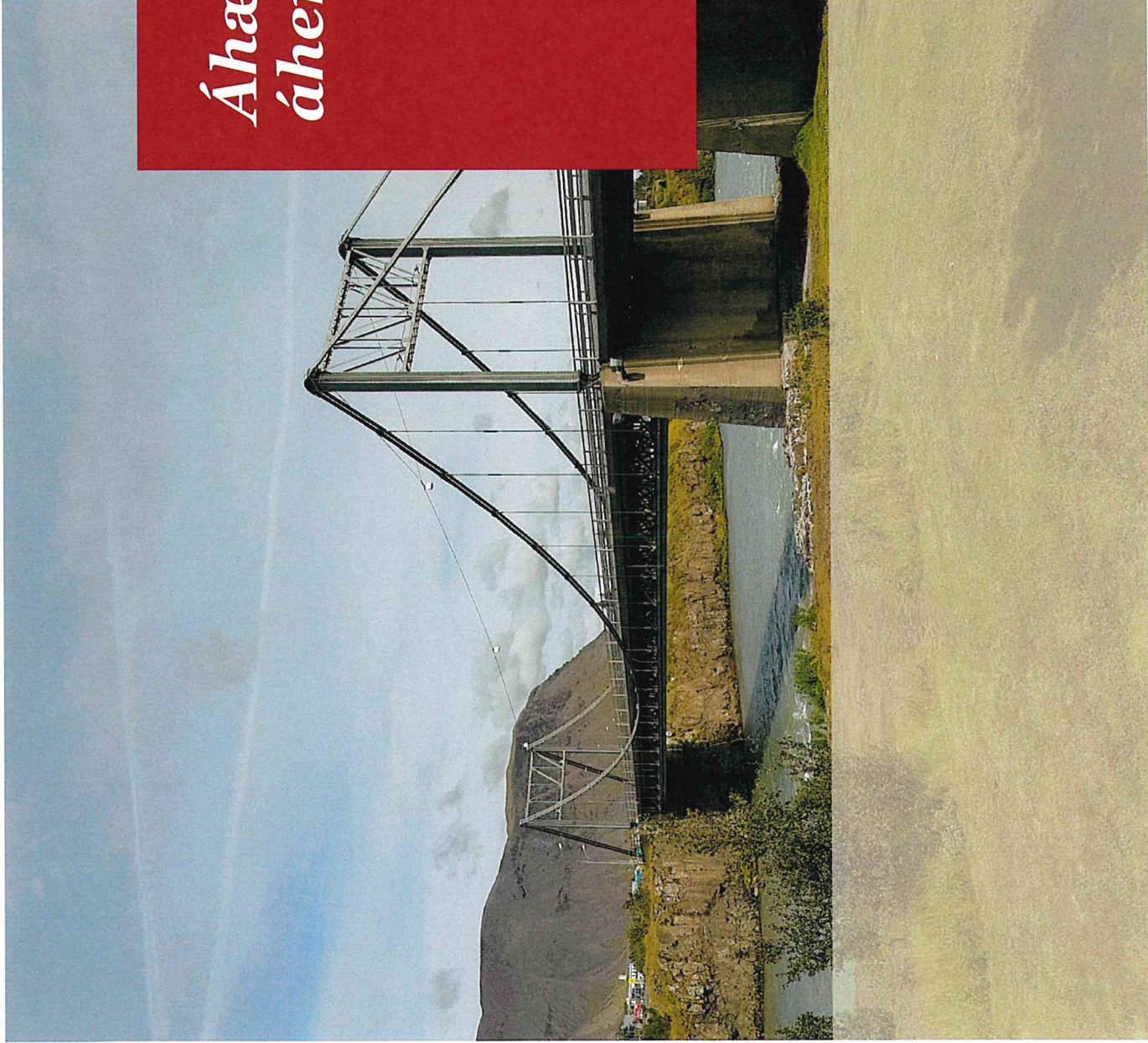
Við höfum verið í samskiptum við bæjarstjóra og fjármálastjóra vegna mögulegra áhrifa COVID-19 á rekstur og efnahag Sveitarfélagsins Árborgar og óskað eftir mati á áhrifum COVID-19. Eins og kemur fram í skýrslu stjórnar þá hefur faraldurinn haft veruleg áhrif á rekstur sveitarfélagsins og er það mat bæjarstjórnar að áhrifin á rekstur verða allnokkur.

Lögfræðileg álitæfni

Við munum óska eftir staðfestingum frá lögmönnum sveitarfélagsins að þeim sé ekki kunnugt um möguleg málaferli sem geta haft veruleg áhrif á efnahag sveitarfélagsins.

Áhættumat og áherslur

2

2. Áhættumat og áherslur

Mat á áhættu og mikilvægi eru grundvallarþættir sem horft er til við skipulagningu og framkvæmd endurskoðunar. Þetta merkir að við beinum sjónum okkar sérstaklega að áhættusömum og verulegum liðum í reikningsskilunum. Leitast er við að skipuleggja endurskoðumina með skilvirkni í huga. Liður í því er að taka mið af eftirlitsumhverfi félagsins eins og kostur er. Lögð er áhersla á að yfirfara ferla í tengslum við gerð reikningsskilanna og verulega liði innan þeirra, markmið með þessari yfirferð er m.a. að afla upplýsinga um eftirlitsaðgerðir stjórnenda.

Sviksemishætta er einn af þeim þáttum sem horft er til við áhættumat. Sviksemi m.t.t. reikningsskilanna er annað hvort tengd blekkjandi reikningsskilum eða óheimilli ráðstöfun eigna. Við mat á hættunni á sviksemi er almennt horft til þriggja meginþátta sem oftast eru til staðar þegar sviksemi uppgötvast, þeir eru:

- Hvati, viðkomandi aðili/aðilar eru undir þrýstingi eða annarri hvatningu.
- Tækifæri, myndast vegna aðstæðna, t.d. ófullnægjandi eftirlit, ófullnægjandi aðgreining starfa, víðtækar heimildir.
- Viðhorf, viðkomandi aðili/aðilar réttlæta sviksemi. Afstaða eða gildi þeirra sem eiga í hlut hjálpa til við að réttlæta óheiðarleika.

Við vekjum athygli á að gengið er út frá þeirri meginforsendu að reikningsskilin séu án rangfærslna vegna sviksemi. Endurskoðun er ekki sviksemisrannsókn. Hlutverk endurskoðandans hvað varðar sviksemi er að óðlast nægjanlega vissu um að reikningsskilin í heild séu án verulegra rangfærslna sem rekja má til sviksemi.

Hættan á að stjórnendur sniðgangi eftirlitsaðgerðir er almennt skilgreind áhætta m.t.t. sviksemi, sama á við um tekjuskráningu.

Verulegir liðir í reikningsskilum eru áhersluþættir í endurskoðun. Við endurskoðun Sveitarfélagsins Árborgar höfum við horft sérstaklega til tekna, launa, rekstrarfjármuna og skulda við lánastofnanir. Þetta eru umfangsmestu liðirnir í reikningsskilunum.

Matskenndir liðir eru einnig sérstakur áhersluþáttur við endurskoðun. Í reikningsskilum Sveitarfélagsins Árborgar er mat á lífeyrisskuldbindingu verulegur matskenndur liður. Aðrir matskenndir liðir eru mat á óinnheimtum skatttekjum og mat á niðurfærslu skammtímakrafna og verðbréfa.

2. Áhættumat og áherslur

Í tengslum við skipulagningu endurskoðunarinnar höfum við skilgreint helstu áhættuatriði. Endurskoðunaraðgerðir taka mið af þessu áhættumati. Í töflunni hér fyrir neðan er yfirlit um helstu áhættur, endurskoðunaraðgerðir og niðurstöður endurskoðunarinnar.

Áhættuþáttur	Endurskoðunaraðgerðir	Niðurstaða
Sniðganga stjórnenda gagnvart eftirlitsumhverfi Stjórnendur hafa möguleika á að sniðganga eftirlitsaðgerðir bæði m.t.t. ráðstöfunar eigna og færslna í fjárhagsbókhalði. Vegna eðlis málsins er áhætta vegna þessa skilgreind í tengslum við endurskoðun allra félaga.	<ul style="list-style-type: none"> Endurskoðun verulegra færslna, leiðréttinga og óvenjulegra færslna Greiningaraðgerðir/færsluskoðun, sjá nánar bls. 12 og 13 Endurskoðun reikningshaldslegs mats stjórnenda Gagnaendurskoðun allra helstu liða reikningsskilanna	Endurskoðun okkar hefur ekki leitt í ljós atriði sem benda til sniðgöngu stjórnenda gagnvart eftirliti.
Tekjuskráning Hættan á að tekjur séu skráðar án tilvistar eða á röngu tímabili.	<ul style="list-style-type: none"> Fara yfir að skatttekjur séu í samræmi við úthlutun ríkisins. Greining á flæði tekjufærslna, sjá nánar bls 12 Prófa hvort lotun tekna sé í samræmi við reikningskilareglur	Endurskoðun okkar hefur ekki leitt í ljós atriði sem benda til að tekjur séu rangar.
Varanlegir rekstrarfjármunir Hætta á rangri skráningu á varanlegum rekstrarfjármunum	<ul style="list-style-type: none"> Yfirfara eignfærslur ársins Yfirfara afskriftir ársins Framkvæma sjálfstæða útreikninga á verðmati lóða og lendna	Endurskoðun okkar hefur ekki leitt í ljós atriði sem benda til ofmats varanlegra rekstrarfjármuna.

2. Áhættumat og áherslur

Áhættuþáttur

Skuldir við lánastofnanir

Hættan á að langtímaskuldir félagsins séu ekki færðar í samræmi við undirliggjandi samninga.

Endurskoðunaraðgerðir

- Yfirfara lánasamninga
- Útanaðkomandi staðfestingar lánastofnana
- Endurútreikningur verðbóta í árslok
- Greiningaraðgerðir vaxtagjalda

Niðurstaða

Endurskoðun okkar hefur ekki leitt í ljós atriði sem benda til frávíks vegna skulda við lánastofnanir.

Lífeyrisskuldbinding

Hættan á vanmati lífeyrisskuldbindingar.

- Beint fyrirspurnum til tryggingarstærðfræðings
- Forsendur útreikninga skoðaðar
- Greiðslur ársins skoðaðar

Endurskoðun okkar hefur ekki leitt í ljós atriði sem benda til að lífeyrisskuldbinding sé vanmetin.

Laun

Hættan á að laun séu ekki færð í samræmi við undirliggjandi samninga.

- Launakerfi yfirfarið
- Samþykktarferli launa yfirfarið
- Gagnaendurskoðun launakostnaðar

Endurskoðun okkar hefur ekki leitt í ljós atriði sem benda til að laun séu rangt færð.

2. Áhættumat og áherstur Tekjuskráning, niðurstaða greininga

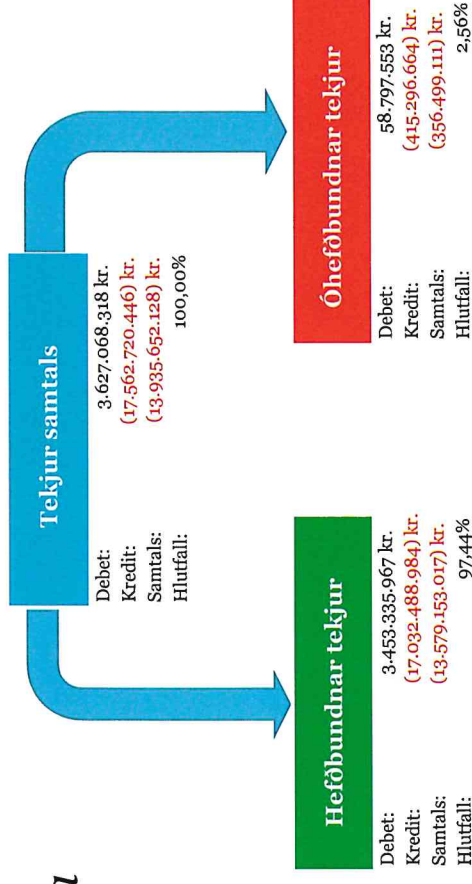
Endurskoðun rekstrartekna, greining á tekjuflæði

Hluti af endurskoðun okkar á tekjum Sveitarfélagsins Árborgar er framkvæmd með þrófunum á heildartekjuflæði sveitarfélagsins. Áður en þrófun er framkvæmd er eðlilegt flæði tekjufærslna skilgreint með aðstoð stjórnenda. Allar færslur sem ekki fara hina hefðbundnu leið eru skilgreindar óhefðbundnar (e. Non-standard) og teknar til sérstakrar skoðunar ef um verulegar fjárhæðir er að ræða.

Flæði færslanna er síðan rakið á viðeigandi efnahagslykla, í flestum tilfellum skammtímakröfur, og þaðan á handbært fé. Þessi greining veitir umtalsverða vissu fyrir tekjuskráningu sveitafélagsins og nær yfir mun stærri hluta af heildarfærslufólða heldur en hefðbundin gagnaendurskoðun.

Eins og meðfylgjandi mynd sýnir þá eru hefðbundnar færslur um 97,44% heildarfærslna á tekjur. Óhefðbundar færslur sem greindar voru útskýrast einna helst af innri leigu milli stofnanna innan sveitarfélagsins.

Greiningin sýnir þó að þrátt fyrir að færslur séu hefðbundnar eru þær myndaðar af verulegum debet- og kreditstöðum, sem gefur til kynna að flækjustig í færslum er umtalsvert.

Næsta skref greiningarinnar er að greina flæði færslna frá skammtímakröfum á mótbókun sem í flestum tilfellum ætti að vera uppgjör á skammtímakröfu með handbæru fé.

Hjá Sveitarfélaginu Árborg hafa 97,44% tekna hefðbundið uppgjör með handbæru fé. Færslur, þar sem uppgjör nettast ekki á móti handbæru fé eru m.a. reiknuð innri vinna.

Við þrófun okkar kom því ekkert í ljós sem bendir til að tekjur sveitarfélagsins séu ranglega færðar.

2. Áhættumat og áherslur Greiningar á gagnasafni í heild

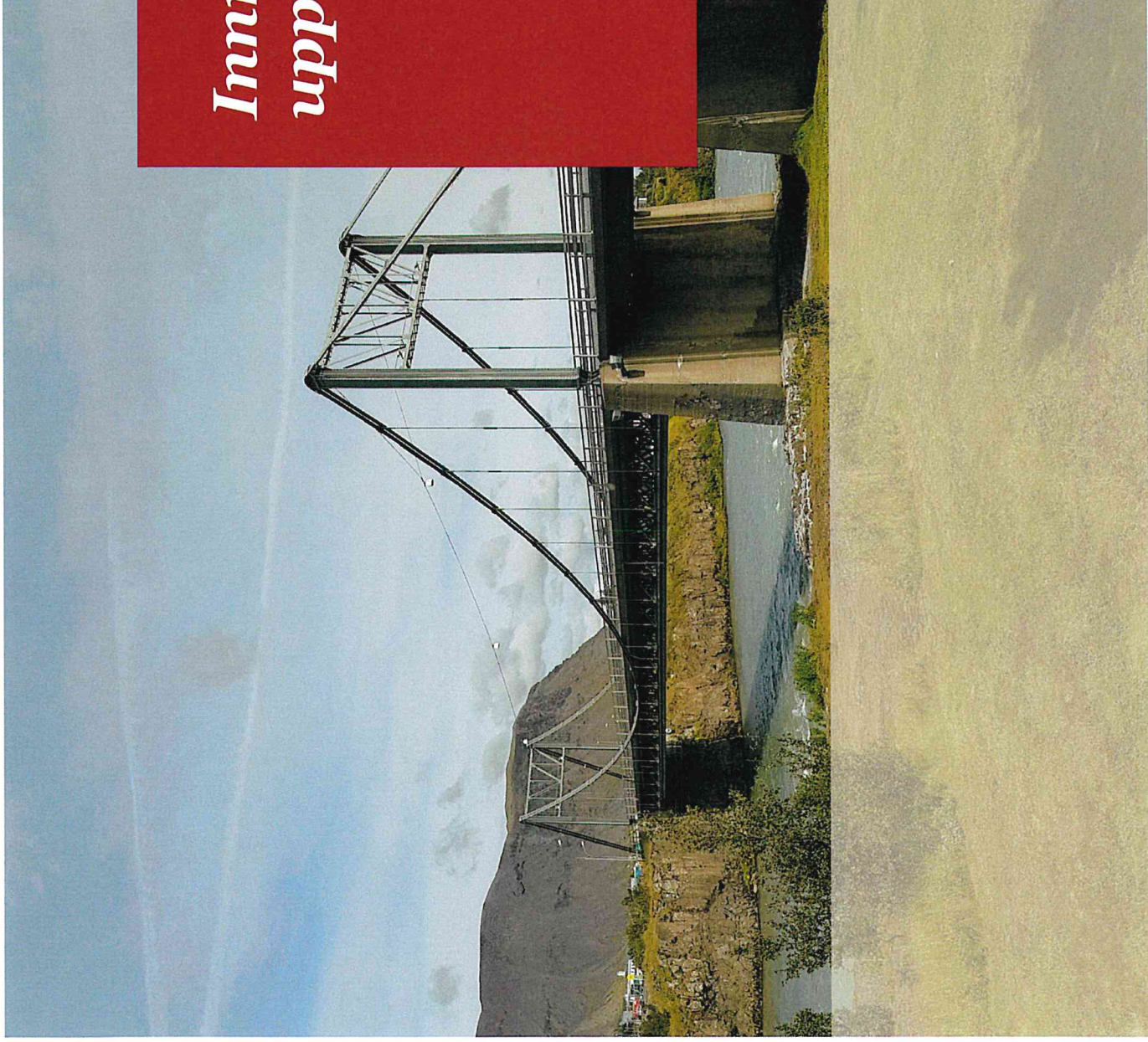
Eðlislæg svikemisáhætta - Sniðganga stjórnenda gagnvart innra eftirliti og innlausn tekna

Í allri starfsemi er hættu á verulegum skekkjum vegna rangra eða sviksamlegra færslna. Eðlislæg áhætta vegna hættunnar á sniðgöngu stjórnenda gagnvart eftirlitsumhverfi er skilgreind sem veruleg áhætta í tengslum við endurskoðun allra félaga samkvæmt alþjóðlegum endurskoðunarstöðlum.

PwC hefur þróað greiningaraðgerðir sem byggja á gagnasafninu í heild til þess að mæta eðlislægri svikemisáhættu. Greiningar á færslum hjá Sveitarfélaginu Árborg tóku mið af áhættumati okkar og snéru m.a. að:

- Óvenjulegum færslum
- Tímasetningum
- Óvenjulegum fjárhæðum

*Innra eftirlit og
upplýsingatækni*

3. Innra eftirlit og upplýsingatækni

Innra eftirlit

Í tengslum við endurskoðun okkar öflum við skilnings á innra eftirliti sveitarfélagsins, sér í lagi um þá liði sem tengjast mikilvægum fjárhagsferlum og reikningsskil sveitarfélagsins byggja á. Innra eftirlit er skilgreint sem allar þær reglur sem komið er á og aðgerðir sem stjórn eða stjórnendur víðhafa til þess að tryggja að rekstrarleg markmið eða önnur markmið í starfsemi hverrar rekstrareiningar náist. Traust innra eftirlit einkennist af því að vera vel skilgreint, beinast að tilteknum markmiðum og vera eðlilegur þáttur í reglulegri, daglegri vinnslu á hvaða sviði sem er.

Eftirlitsaðgerðir

Við höfum leitast við að afla gagna um skráða fjárhagsferla, áhættumat stjórnenda og eftirlitsaðgerðir til að mæta skilgreindri áhættu. Við höfum séð að talsvert er til af skráningum verkþátta og eftirlitsaðgerðir eru virkar á mörgum sviðum. Þó vantar nokkuð upp á að til sé skjalad mat á hættunni á rangfærslum og að eftirlitsaðgerðir séu skilgreindar til þess að mæta greindum áhættum. Gæta þarf formfestu í framkvæmd allra skilgreindra lykileftirlitsaðgerða þannig að hægt sé að staðfesta að þær hafi verið framkvæmdar.

Við þrófun á eftirlitsaðgerðum kom í ljós að skjölun á rýni stjórnenda var ábótavant á nokkur sviðum.

Aðgreining starfa

Við viljum vekja sérstaklega athygli stjórnenda á áhættunni sem fylgir því að hafa ekki fulla aðgreiningu starfa í tengslum við meðferð fjármuna og bókhalds sveitarfélagsins.

Við skoðum á aðgangshemildum á bankareikningum sveitarfélagsins kom í ljós að dæmi er um að einstaklingar hafi bæði millifærsluheimild ásamt því að hafa bókunaraðgang í fjárhagsbókhalda sveitarfélagsins. Samkvæmt upplýsingum frá stjórnendum eru kerfi sveitarfélagsins þannig uppbyggð að erfitt er að ná fram fullri aðgreiningu starfa en verið er að vinna að úrbótum.

Í samtölum við stjórnendur hefur komið fram að þeir eru meðvitaðir um áhættuna sem þessu fylgir og fylgja eftir óeðlilegum færslum ef þær koma upp.

3. Innra eftirlit og upplýsingatækni

Upplýsinga- og öryggismál

Hluti af endurskoðun okkar hjá Sveitarfélaginu Árborg fyrir árið 2020 var að kanna umhverfi innra eftirlits upplýsingakerfa. Eftirlitsþættir í upplýsingaumhverfi hjá sveitarfélögum skipta verulegu máli við framkvæmd endurskoðunar.

Markmið okkar er meðal annars að skoða hvort hægt sé að reiða sig á eftirlitsþætti í upplýsingaumhverfi félagsins og afla þannig nægjanlegrar vissu um áreiðanleika fjarhagslegra upplýsinga sem byggja á upplýsingakerfum. Þannig er mögulegt að draga úr gagnaendurskoðun og treysta í auknum mæli á eftirlitsþætti í kerfunum.

Markmið tölvuendurskoðunar er einnig að veita stjórnendum hóflega vissu fyrir því að fyrirtæki hafi skilvirkar eftirlitsaðgerðir í tölvuumhverfi félagsins.

Breytingastjórnun

Við endurskoðun okkar á tölvuumhverfi sveitarfélagsins beittum við fyrirspurnum til tölvudeildar Sveitarfélagsins Árborgar varðandi breytingar á tölvuumhverfi á árinu 2020. Við leggjum áherslu á að sveitarfélagið hafi eftirlit með breytingastjórnun sem þjónustuaðilar hafa umsjón með.

Aðgangsheimildir

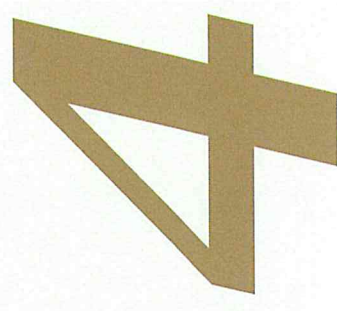
Hluti af endurskoðun okkar er að fara yfir aðgangsstýringar í kerfum. Við fengum lista yfir notendur í bókhaldskerfi sveitarfélagsins og fórum við yfir hann með tilliti til aðgreiningar starfa og starfslýsinga notenda.

Við bendum á mikilvægi þess að skilgreina aðgangsheimildir með tilliti til starfssviðs notenda til að draga úr áhættu á óeðlilegum færslum.

Vidaukar

*I: Staðfestingabréf stjórnenda
II: Áritun óháðs endurskoðanda*

4

Viðauki I: Staðfestingabréf stjórnenda, afrit

PricewaterhouseCoopers ehf.
Austurvegi 56
800 Selfoss

Endurskoðandi: Ólafur Gestsson

12. maí 2021

Staðfestingarbréf þetta er lagt fram í tengslum við endurskoðun ykkar á ársreikningi Sveitarfélags Árborgar, stofnana sveitarfélagsins og félaga í eigu þess sem eru hluti samantekinna reikningsskila sveitarfélagsins fyrir tímabilið 1.1.2020 - 31.12.2020.

Markmið endurskoðunar ykkar er að láta í ljós álit á því hvort samantekinn ársreikningur Sveitarfélagsins Árborgar gefi glögga mynd af afkomu sveitarfélagsins á árinu, efnahag þess í lok ársins og breytingu á handbæru fé á árinu í samræmi við lög um ársreikninga og settar reikningskilareglur.

Við staðfestum eftir að hafa gert nauðsynlegar fyrirspurnir til að fullvissa okkur um að:

Ársreikningur

- Við höfum uppfyllt skyldur okkar, samanber ákvæði í ráðningarbréfi dags. 13. nóvember 2020, til að tryggja að ársreikningur Sveitarfélagsins Árborgar sé í samræmi við lög um ársreikninga og settar reikningskilareglur og þá sérstaklega að ársreikningurinn gefi glögga mynd af afkomu, efnahag og breytingu á handbæru fé.
- Öll viðskipti hafa verið færð í bókhald og endurspeglast í ársreikningnum.
- Mikilvægar forsendur sem eru notaðar af okkur við reikningshaldslegt mat, þar með talið mat á gangvirði, eru við hæfi.
- Gætt hefur verið eðlilegrar varúðar við mat á einstökum liðum reikningskilanna með tilliti til þekktrar tapsáhættu sem tengist viðskiptum innan tímabilsins eða stöðu á reikningskiladegi. Þetta á sérstaklega við um mat stjórnenda á niðurfærslu viðskiptakrafna.
- Tekið hefur verið tillit til allra atburða eftir lok reikningskiladags sem kalla á leiðréttingar og/eða skýringar í ársreikningi samkvæmt lögum um ársreikninga og settum reikningskilareglum.
- Sveitarfélagið hefur staðið við og upplýst um alla gerða samninga sem hafa mikilvæga þýðingu fyrir reikningskilin samkvæmt lögum og settum reikningskilareglum.
- Sveitarfélagið hefur uppfyllt ákvæði skattalaga og allar skattskuldbindingar sem af því leiða koma fram í reikningskilunum. Ekkert hefur komið fram sem bendir til þess að brot á skattalögum geti leitt til frekari skuldbindinga eða kostnaðar.
- Áhrif óleiðréttra mismuna á ársreikninginn, sem fram komu við endurskoðunina, bæði að hluta og í heild, eru óverulegir og hafa ekki áhrif á glögga mynd reikningskilanna.
- Sveitarfélagið er lögformlegur eigandi allra eigna sem tilgreindar eru í efnahagsreikningi og á þeim hvíla engin veðbönd eða aðrar kvaðir umfram það sem fram kemur í ársreikningnum.

- Leiðréttingar á verulegum skekkjum fyrri tímabila sem hafa áhrif á samanburðarupplýsingar í ársreikningnum hafa verið færðar og upplýst um þær í samræmi við kröfur laga um ársreikninga og settra reikningsskilareglna ef við hefur átt.
- Í ársreikningi koma fram allar upplýsingar sem okkur er kunnugt um og skipta máli við mat á rekstrarhæfi sveitarfélagsins, þar með talið allar aðstæður, atburðir, og framtíðaráform félagsins sem geta haft verulega þýðingu. Sveitarfélagið hefur einnig ásetning og getu til að grípa til nauðsynlegra ráðstafana til að tryggja áframhaldandi rekstrarhæfi ef við á. Í fjárhagsáætlun fyrir árið 2021 er reynt að gera ráð fyrir mögulegum áhrifum COVID-19 faraldursins á rekstur sveitarfélagsins. Þrátt fyrir töluverða óvissu þá gerum við ekki ráð fyrir að áhrifin verði veruleg á mat eigna eða rekstrarhæfi Sveitarfélagsins Árborgar.
- Allar skuldir og skuldbindingar félagsins gagnvart þriðja aðila þar með talið hvers konar afleiðusamningar og áhrif þeirra sem telja má verulegar koma fram í ársreikningnum.

Upplýsingagjöf

- Við höfum veitt ykkur:
  - Aðgang að öllum fjárhagsupplýsingum og öðrum gögnum sem varða reikningsskilin og eru mikilvæg við gerð þeirra.
  - Viðbótarupplýsingar sem þið hafið óskað eftir vegna endurskoðunarinnar.
  - Óheftan aðgang að starfsmönnum sveitarfélagsins vegna öflunar endurskoðunar - gagna.

Sviksemi og fylgni við lög og reglur

- Okkur er ljóst að stjórnendur sveitarfélagsins bera ábyrgð á því að skipuleggja, innleiða og viðhalda innra eftirliti til þess meðal annars að koma í veg fyrir og leiða í ljós sviksemi.
- Við höfum gert ykkur grein fyrir niðurstöðu á mati okkar á þeirri hættu að á reikningsskilunum séu verulegir annmarkar vegna sviksemi.
- Við höfum upplýst ykkur um alla þá vitneskju eða grun sem við kunnum að hafa um sviksemi sem gæti haft veruleg áhrif á sveitarfélagið eða reikningsskil þess og snerta stjórn, stjórnendur og starfsmenn sem gegna mikilvægu hlutverki í innra eftirliti.
- Við höfum gert ykkur grein fyrir allri vitneskju sem við höfum fengið frá núverandi og fyrrverandi starfsmönnum, greiningaraðilum, eftirlitsaðilum eða öðrum aðilum um ásakanir eða grun um sviksemi sem gætu haft veruleg áhrif á reikningsskil sveitarfélagsins.
- Við höfum upplýst ykkur um öll þekkt brot á lögum og reglum sem varða sveitarfélagið, eða grun um slík brot, og íhugað áhrif þeirra við gerð ársreikningsins.

Viðskipti við tengda aðila

- Við höfum upplýst ykkur um alla tengda aðila sveitarfélagsins, í hverju tengslin eru fólgin og öll viðskipti sveitarfélagsins við tengda aðila sem okkur er kunnugt um.
- Skýrt hefur verið frá öllum tengdum aðilum og öllum viðskiptum sveitarfélagsins við þá og gerð grein fyrir þeim í samræmi við kröfur laga um ársreikninga og settra reikningsskilareglna.

Málaferli og skuldbindingar

- Við höfum upplýst ykkur um öll yfirstandandi og möguleg málaferli og kröfur á hendur sveitarfélaginu, sem við höfum vitneskju um, og gætu haft áhrif á ársreikninginn. Áhrif þeirra ef við á hafa verið færð í reikningsskilin og skýrt frá þeim í samræmi við kröfur laga um ársreikninga og settra reikningsskilareglna.

Bæjarstjóri
Sveitarfélagsins Árborgar

Fjármálastjóri
Sveitarfélagsins Árborgar

Viðauki II: Áritun óháðs endurskoðanda

Áritun óháðs endurskoðanda

AFRIT

Til bæjarstjórnar Sveitarfélagsins Árborgar

Álit

Við höfum endurskoðað meðfylgjandi ársreikning Sveitarfélagsins Árborgar fyrir árið 2020, að undanskilinni skýrslu bæjarstjórnar og bæjarstjóra.

Það er álit okkar að ársreikningurinn gefi glögga mynd af afkomu sveitarfélagsins á árinu 2020, efnahag þess 31. desember 2020 og breytingu á handbæru fé á árinu 2020, í samræmi við lög um ársreikninga og settar reikningsskilareglur.

Álit okkar er í samræmi við skýrslu okkar til bæjarstjórnar.

Ársreikningurinn hefur að geyma ársreikning fyrir A hluta starfsemi sveitarfélagsins og ársreikning fyrir A og B hluta og innifelur:

- Skýrslu bæjarstjórnar og bæjarstjóra,
- Rekstrarreikning fyrir árið 2020.
- Efnahagsreikning þann 31. desember 2020.
- Sjóðstreymisýfirlit fyrir árið 2020.
- Skýringar, sem innifela helstu reikningsskilaaðferðir og aðrar skýringar.

Skýrsla bæjarstjórnar og bæjarstjóra er undanskilin endurskoðun, sbr. kafla um aðrar upplýsingar.

Grundvöllur álits

Endurskoðað var í samræmi við alþjóðlega endurskoðunarstaðla. Ábyrgð okkar samkvæmt stöðlunum er nánar útskýrð í kaflanum um ábyrgð endurskoðenda.

Óhæði

Við erum óháð sveitarfélaginu samkvæmt ákvæðum laga um endurskoðendur og endurskoðun og siðaregla sem gilda um endurskoðendur á Íslandi og varða endurskoðun okkar á ársreikningi sveitarfélagsins. Við uppfyllum jafnframt aðrar kröfur um starf okkar sem endurskoðendur í samræmi við ákvæði siðaregla.

Samkvæmt okkar bestu vissu, lýsum við yfir að önnur þjónusta sem við höfum veitt félaginu er í samræmi við ákvæði íslenskra laga og regla og að við höfum ekki veitt þjónustu sem óheimilt er að veita samkvæmt ákvæðum 5.1. gr. Evrópureglugerðar nr. 537/2014.

Við teljum að við endurskoðunina höfum við aflað nægjanlegra og viðeigandi gagna til að byggja álit okkar á.

Lykilatriði endurskoðunarinnar

Lykilatriði endurskoðunarinnar eru þau atriði sem að okkar faglega mati höfðu mesta þýðingu í endurskoðun okkar á ársreikningi sveitarfélagsins árið 2020. Sem hluti af endurskoðun okkar á ársreikningnum voru þessi lykilatriði skoðuð sérstaklega. Við látum ekki í ljós sérstakt álit varðandi þessi lykilatriði, einungis er látið í ljós álit á ársreikningnum í heild.

Áritun óháðs endurskoðanda

Lykilatriði endurskoðunarinnar	Endurskoðunaraðgerðir
Mat á lífeyrisskuldbindingu	Stjórnendur Sveitarfélagsins Árborgar fengu aðstoð utanaðkomandi tryggingastærðfræðings til að reikna áfallna lífeyrisskuldbindingu í árslok.
Lífeyrisskuldbinding A og B hluta Sveitarfélagsins Árborgar er 2.223,3 milljónir króna í árslok 2020 eða 10,49% af efnahag sveitarfélagsins.	Endurskoðun okkar á mati lífeyrisskuldbindingar fólst meðal annars í eftirfarandi þáttum:
Mat stjórnenda á fjárhæð lífeyrisskuldbindingar er lykilþáttur í endurskoðun okkar þar sem um er að ræða verulegan lið í reikningskilum A og B hluta sveitarfélagsins.	Við fórum yfir niðurstöður tryggingastærðfræðingsins og lögðum mat á hæfni og óháði hans.
Lífeyrisskuldbindingin er færð miðað við núvirdi áætlaðra greiðslna til framtíðar. Stjórnendur byggja mat sitt á grundvelli tryggingafræðilegrar úttektar sem framkvæmd var miðað við lok árs 2020. Breyting skuldbindingarinnar á árinu er færð í rekstrarreikning.	Við mynduðum okkur væntingar um stöðu lífeyrisskuldbindingarinnar miðað við þekktar stærðir s.s. launapróun og eignastöðu lífeyrissjóða.
Sjá nánar skýringu 1.11 um reikningsskilaaðferðir og skýringu 11 um lífeyrisskuldbindingar.	Við fórum yfir útreikninga stjórnenda og tryggingastærðfræðings og bárum saman við væntingar okkar.
	Við fórum yfir hvort reikningshaldsleg meðferð lífeyrisskuldbindinga í ársreikningi sé í samræmi við settar reikningsskilareglur.
	Viðeigandi skýringar voru yfirfarnar.

Aðrar upplýsingar, þ.m.t. skýrsla bæjarstjórnar og bæjarstjóra

Bæjarstjórn og bæjarstjóri bera ábyrgð á öðrum upplýsingum. Aðrar upplýsingar eru skýrsla bæjarstjórnar og bæjarstjóra og yfirlýsing um stjórnarhætti og ófjarhagslegar upplýsingar, sem lágu fyrir við áritun okkar.

Álit okkar á ársreikningnum nær ekki til annarra upplýsinga, þ.m.t. skýrslu bæjarstjórnar og bæjarstjóra og við staðfestum þær ekki á neinn hátt.

Í tengslum við endurskoðun okkar á ársreikningi sveitarfélagsins ber okkur að yfirfara aðrar upplýsingar, sem tilgreindar eru hér að ofan, þegar þær liggja fyrir og meta hvort þær eru í verulegu ósamræmi við ársreikninginn eða skilning sem við höfum aflað við endurskoðunina eða ef svo virðist að verulegar rangfærslur séu í þeim. Ef við, á grundvelli vinnu okkar, ályktum að verulegar rangfærslur séu í öðrum upplýsingum ber okkur að skýra frá því. Við höfum ekki greint atriði sem ber að greina sérstaklega frá.

Hvað varðar skýrslu og áritun bæjarstjóra og bæjarstjórnar höfum við, í samræmi við ákvæði 104. gr. laga um ársreikninga nr. 3/2006, yfirfarið að skýrsla og áritun bæjarstjóra og bæjarstjórnar hafi að geyma þær upplýsingar sem þar ber að veita í samræmi við lög um ársreikninga komi þær ekki fram annars staðar í ársreikningnum.

Ábyrgð bæjarstjórnar og bæjarstjóra á ársreikningnum

Bæjarstjórn og bæjarstjóri eru ábyrg fyrir gerð og framsetningu ársreikningsins í samræmi við lög um ársreikninga og settar reikningsskilareglur. Bæjarstjórn og bæjarstjóri eru einnig ábyrg fyrir því innra eftirliti sem nauðsynlegt er að sé til staðar varðandi gerð og framsetningu ársreikningsins, þannig að hann sé án verulegra annmarka hvort sem er vegna sviksemi eða mistaka.

Við gerð ársreikningsins ber stjórnendum sveitarfélagsins að meta hæfi þess til áframhaldandi starfsemi. Stjórnendum ber að semja ársreikning sveitarfélagsins á þeirri forsendu að um áframhaldandi starfsemi sé að ræða, nema stjórnendur ætli að leysa sveitarfélagið upp eða hætta rekstri þess, eða hafi ekki raunhæft val um annað en að hætta starfsemi sveitarfélagsins. Stjórnendum sveitarfélagsins ber að setja fram viðeigandi skýringar varðandi hæfi þess til áframhaldandi starfsemi ef við á og hvers vegna stjórnendur beita forsendunni um áframhaldandi starfsemi við gerð

Bæjarstjórn skal hafa eftirlit með gerð og framsetningu ársreikningsins.

Áritun óháðs endurskoðanda

AFRIT

Ábyrgð endurskoðanda á endurskoðun ársreikningsins

Markmið okkar er að afla nægjanlegrar vissu um að ársreikningurinn sé án verulegra annmarka, hvort sem er vegna sviksemi eða mistaka og gefa út áritun með álit okkar. Nægjanleg víska er mikil víska en ekki trygging þess að endurskoðun, sem framkvæmd er í samræmi við alþjóðlega endurskoðunarstaðla, muni ávallt leiða í ljós alla verulega annmarka séu þeir til staðar. Annmarkar geta stafað af sviksemi eða mistökum og eru metnir verulegir ef þeir, einir og sér eða samanlagðir, gætu haft áhrif á fjárhagslegar ákvarðanir notenda sem grundvallaðar eru á ársreikningnum.

Endurskoðun í samræmi við alþjóðlega endurskoðunarstaðla byggir á faglegu mati og faglegri tortryggni. Við framkvæmum einnig eftirfarandi:

Greinum og metum áhættuna af verulegum annmörkum, vegna sviksemi eða mistaka, og skipuleggjum endurskoðunaraðgerðir til að mæta þessari áhættu og öflum endurskoðunargagna sem eru nægjanleg og viðeigandi grunnur fyrir álit okkar. Áhættan af því að greina ekki verulega annmarka sem stafa af sviksemi er meiri en áhætta af annmörkum vegna mistaka, þar sem sviksemi getur stafað af fölsun, misvísandi framsetningu ársreiknings, að mikilvægum atriðum sé viljandi sleppt, samanteknum ráðum eða að innra eftirlit sé sniðgengið.

Öflum skilnings á innra eftirliti sem er viðeigandi fyrir endurskoðun okkar í þeim tilgangi að hanna endurskoðunaraðgerðir, en ekki til þess að gefa álit á virkni innra eftirliti sveitarfélagsins.

Metum hvort val stjórnenda á reikningsskilaaðferðum sé viðeigandi og hvort matsaðferðir þeirra raunhæfar. Einnig skoðum við hvort tengdar skýringar séu við hæfi.

Ályktum um notkun stjórnenda á forsendunni um áframhaldandi starfsemi og metum á grundvelli endurskoðunarinnar hvort verulegur vafi leiki á rekstrarhæfi félagsins eða hvort aðstæður séu til staðar sem gætu valdið verulegum efasemdum um rekstrarhæfi þess. Ef við teljum að veruleg óvíska ríki, ber okkur að vekja sérstaka athygli á viðeigandi skýringum í ársreikningnum um óvissuna og ef þær upplýsingar eru ekki nægjanlegar að okkar mati, víkjum við frá fyrirvaralausum álitum. Niðurstaða okkar byggir á þeim endurskoðunargögnum sem við höfum aflað fram að dagsetningu áritunar okkar. Engu að síður geta atburðir eða aðstæður í framtíðinni leitt til þess að félagið verði ekki lengur rekstrarhæft.

Metum framsetningu, gerð og innihald ársreikningsins í heild, að meðtöldum skýringum og hvort hann grundvallast á fyrirbyggjandi færslum og atburðum og gefi glögga mynd samanber álit okkar.

Öflum nægjanlegra endurskoðunargagna vegna fjárhagsupplýsinga rekstrareininga sem falla undir A og B hluta sveitarfélagsins til að gefa út álit á ársreikningnum. Við erum ábyrg fyrir skipulagi, umsjón og framgangi endurskoðunar ársreiknings sveitarfélagsins Við berum ábyrgð á álitum okkar.

Við upplýsum bæjarstjórn meðal annars um áætlað umfang og tímasetningu endurskoðunarinnar og veruleg atriði sem upp geta komið í endurskoðun okkar, þar á meðal verulega annmarka á innra eftirliti ef við á.

Við höfum lýst því yfir við bæjarstjórn að við uppfyllum nauðsynleg siðferðis- og óhæðisskilyrði og við munum láta þeim í té allar upplýsingar um hugsanleg tengsl og önnur atriði sem gætu haft áhrif á óhæði okkar og trúnað.

Selfossi, 12. maí 2021

PricewaterhouseCoopers ehf.

Ólafur Gestsson
löggiltur endurskoðandi

© 2017 PricewaterhouseCoopers ehf. All rights reserved. In this document, "PwC" refers to the PricewaterhouseCoopers ehf, which is a member firm of PricewaterhouseCoopers International Limited. Each member firm is a separate legal entity. Please see www.pwc.com/structure for further details.